

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dźwierzuty na lata 2018-2021

**wraz z uzasadnieniem zawierającym informacje o udziale społeczeństwa
w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w
jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z
udziałem społeczeństwa**

Spis treści

1	Podstawa prawna opracowania.....	3
2	Ustalenia zawarte w <i>Prognozie oddziaływania na środowisko</i>	3
3	Opiniowanie przez właściwe organy.....	4
4	Uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa	4
5	Informacja o przewidywanym oddziaływaniu transgranicznym	5
6	Metody i częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu	5
7	Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych	5

1 Podstawa prawna opracowania

Podstawą prawną opracowania *Podsumowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dźwierzuty na lata 2018-2021* jest ustawa z dnia 3 października z 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.).

Obowiązek sporządzenia niniejszego dokumentu wynika z ww. ustawy i obejmuje:

- uzasadnienie, o którym mowa w art. 42 pkt. 2 ustawy, zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa;
- podsumowanie, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ustawy, zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:
 - ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
 - opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy,
 - zgłoszone uwagi i wnioski,
 - wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
 - propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

2 Ustalenia zawarte w *Prognozie oddziaływania na środowisko*

Opracowanie *Prognozy oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dźwierzuty na lata 2018-2021* (dalej *Prognozy*) było konieczne ze względu na fakt, iż niektóre z zadań ujętych w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dźwierzuty na lata 2018-2021* (dalej *Programie*) znajdują się w katalogu przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Prognoza zawiera informacje dotyczące uwarunkowań środowiskowych terenu gminy Dźwierzuty oraz informacje o przewidywanych oddziaływaniach na środowisko w wyniku

realizacji zadań ujętych w *Programie*. Każde z zaplanowanych przez gminę zadań poddane zostało analizie oddziaływania na środowisko.

Podsumowując przeprowadzoną analizę oddziaływań stwierdzono, że nie przewiduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko zadań ujętych w *Programie*. Możliwe oddziaływania mające miejsce podczas realizacji zadań mogą mieć charakter miejscowy i krótkotrwały, niepowodujący zaburzenia równowagi w środowisku.

3 Opiniowanie przez właściwe organy

Zakres i stopień szczegółowości *Prognozy oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dźwierzuty na lata 2018-2021* wynika z art. 51 ust. 2 ww. ustawy i został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie (pismo z dnia 12 czerwca 2017 r., znak: WOOŚ.411.75.2017.MT) oraz Warmińsko-Mazurskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (pismo z dnia 9 czerwca 2017 r., znak: ZNS.9022.5.74.2017.Z).

Projekt *Programu* wraz z jego prognozą oddziaływania na środowisko został poddany opiniowaniu przez ww. organy. Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny (pismo z dnia 18 września 2017 r., znak: ZNS.9022.5.116.2017.Z) zaopiniował bez uwag ww. dokumenty. Informacja nt. uwag Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie (pismo z dnia 6 września 2017 r., znak: WOOŚ.410.119.2017.MT) znajduje się w załączniku 1.

4 Uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa

Na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, przeprowadzone zostało opiniowanie społeczne projektów *Programu* i *Prognozy*.

W terminie 21 dni od daty podania do publicznej wiadomości obwieszczenia o rozpoczęciu procesu opiniowania społecznych przedmiotowych dokumentów tj. od 18 sierpnia 2017 r., nie wniesiono uwag i wniosków do projektów *Programu* i *Prognozy*.

5 Informacja o przewidywanym oddziaływaniu transgranicznym

Program nie przewiduje realizacji zadań, które miałyby oddziaływanie transgraniczne.

6 Metody i częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Aby realizacja zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska przebiegała zgodnie z założonym harmonogramem, niezbędne jest prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji ich wykonania.

Celem monitoringu jest ocena realizacji wskazanych w *Programie* zadań, w tym:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów;
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami a ich wykonaniem;
- analizę przyczyn rozbieżności.

Monitoring skutków realizacji zadań będzie prowadzony w oparciu o wskaźniki obrazujące zmianę stanu środowiska na terenie gminy (tabela nr 12 w *Programie*) oraz dane dotyczące stanu realizacji zadań ujętych w *Programie*. Jeżeli w wyniku analizy okaże się, że istnieją rozbieżności pomiędzy stopniem realizacji *Programu*, a jego założeniami, zostaną podjęte czynności mające na celu wyjaśnienie przyczyn rozbieżności oraz określenie działań korygujących.

7 Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Z uwagi na fakt, że dla realizacji zadań ujętych w *Programie* nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, nieuzasadnione jest proponowanie działań alternatywnych.

Załącznik 1. . Informacja dot. sposobu w jaki zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie

Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
<p>Na stronie 5 prognozy wskazać na właściwe terytorialnie (zgodnie z ich właściwością miejscową) organy, tj. RDOŚ w Olsztynie i PWIS w Olsztynie; poprawić błędną informację (Zakres <i>Prognozy</i> wynika z art. 51 ust. 2 ww. ustawy i został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Warszawie).</p>	<p>Błędne informacje zostały poprawione</p>
<p>Brakuje opisu przeprowadzonych konsultacji społecznych; uspołecznienie przy opracowaniu dokumentów i partycypacja społeczna jest wymaganiem ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku (...), zaś informacja o spełnieniu tego wymagania powinna zostać odzwierciedlona w dokumencie. Proszę zatem dokument oraz prognozę uzupełnić o informacje, dotyczące udziału społeczeństwa, co jest wymaganiem prawnym w odniesieniu do opracowywania projektów planów, programów (zasady te określa Dział 3, rozdział 3 Udział społeczeństwa w opracowywaniu dokumentów ustawy cytowanej na wstępie niniejszej opinii). W procesie planowania POŚ należy uwzględnić udział społeczeństwa, który polega na konsultacjach ze społeczeństwem umożliwiającym zgłaszanie wniosków, uwag i opinii.</p>	<p>Uwaga nie została uwzględniona. Zgodnie z art. 42, ust pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku (...) organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa. W związku z powyższym nieuzasadnione jest umieszczanie informacji nt. konsultacji społecznych w Programie oraz Prognozie.</p>

Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
<p>Wytyczne, dotyczące POŚ wskazują wyraźnie, iż Gminny program ochrony środowiska powinien być skoordynowany z: miejscowym planem (planami) zagospodarowania przestrzennego, lokalnymi planami rozwoju infrastruktury (jeżeli są): mieszkalnictwa, transportu, zaopatrzenia w energię itp., programem ochrony powietrza, programem ochrony środowiska przed hałasem i programem ochrony wód, programem ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, jeśli takie programy (dla obszarów obejmujących teren danej gminy) zostały lub są opracowywane; W aspekcie powyższych wymagań, należy zatem wskazać, czy gmina posiada opracowaną:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategię rozwoju społeczno-gospodarczego, • Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, • Plan gospodarki niskoemisyjnej, • Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, • Plan (program) rozwoju lokalnego, • Inne dokumenty o podobnym charakterze. <p>Wszystkie wymienione dokumenty należy uwzględnić w POŚ.</p>	<p>Wykaz dokumentów, z którymi spójny jest <i>Program Ochrony Środowiska</i> został uzupełniony w rozdziale 3.</p>
<p>Wszystkie wymienione powyżej dokumenty stanowią narzędzie wspomagające realizację celów, zawartych w POŚ, jak również inne plany i programy, które nie są obligatoryjne, jednak pozwalają na realizację wielu zadań ze środków w ramach programów pomocowych (np. lokalne programy rewitalizacji, programy i strategie rozwoju opracowywane przez Lokalne Grupy Działania LGD). W Programie należałoby zatem odnieść się do wymienionych dokumentów i wskazać, które z nich gmina opracowała lub zamierza opracować w najbliższym czasie.</p>	
<p>Z wiedzy tutejszego organu wynika, iż gmina Dźwierzuty w części obrębów geodezyjnych (np. Łupowo, Sąpłaty, Dźwierzuty) planowała instalacje związane z pozyskiwaniem odnawialnej energii elektrycznej lub ciepłej (farmy wiatrowe)</p>	<p>Gmina obecnie nie prowadzi oraz nie planuje działań na rzecz rozwoju energii z wiatru, w związku z tym nieuzasadnione jest umieszczanie w <i>Programie</i> informacji na ten temat.</p>
<p>Powyższe informacje należy zweryfikować w gminie (aby były zgodne ze stanem faktycznym w tym zakresie), bowiem w dokumencie na stronie 57 zapisano: propagowanie odnawialnych źródeł energii, z wyłączeniem energii produkowanej z wiatru.</p>	<p>Usunięto zapis „z wyłączeniem energii produkowanej z wiatru”.</p>

Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
<p>W związku z planami gminy w tym zakresie, uzupełnić i rozwinąć informacje w zakresie OZE. Wiedza w dziedzinie jest bardzo istotna dla potencjalnych inwestorów; odnośnie do energetyki wiatrowej uwzględnić zmiany w przepisach prawa w tym zakresie wprowadzone ustawą z 16 lipca 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2016 poz. 961). Ustawa określa warunki i tryb lokalizacji oraz budowy takich instalacji, jak również warunki ich lokalizacji w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej. Przyjęcie ustawy podyktowane było faktem, że instalacje te były lokalizowane zbyt blisko budynków mieszkalnych. Nowe przepisy m.in. wprowadzają definicję elektrowni wiatrowej. Zgodnie z ustawą, instalacje tego typu mogą być lokalizowane wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Odległość, w której mogą być lokalizowane i budowane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektrownia wiatrowa – od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, oraz • Budynek mieszkalny albo budynek o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa – od elektrowni wiatrowej – jest równa lub większa od dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatami (całkowita wysokość elektrowni wiatrowej). Odległość, o której mowa w ust. 1, wymagana jest również przy lokalizacji i budowie elektrowni wiatrowej od form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (oraz od leśnych kompleksów promocyjnych, o których mowa w art. 13b ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach), przy czym ustanowienie tych form ochrony przyrody oraz leśnych kompleksów promocyjnych nie wymaga zachowania tych odległości. Ustawa pozwala na przebudowę, nadbudowę, rozbudowę, remont, montaż i odbudowę budynku mieszkalnego stojącego w odległości mniejszej niż wyżej opisana. Nowe przepisy dotyczą elektrowni wiatrowych o mocy większej niż 40 kW, czyli nie obejmują mikroinstalacji. W myśl ustawy, nie będzie można rozbudowywać istniejących wiatraków, które nie spełniają kryterium odległości – dozwolony będzie tylko ich remont i prace niezbędne do prawidłowego użytkowania. Możliwa będzie budowa domów mieszkalnych w mniejszej odległości od elektrowni wiatrowej niż wymagana, jeżeli takie inwestycje są uwzględnione w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego. W sytuacji, gdy takich dokumentów nie ma, gminy będą miały 36 miesięcy na uchwalenie – na dotychczasowych zasadach – planów miejscowych przewidujących lokalizację budynków mieszkalnych. 	<p>Inwestor realizujący inwestycje w zakresie OZE powinien postępować zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi w czasie jej realizacji. Nie należy opierać się na zapisach dokumentów strategicznych, ponieważ przytoczone regulacje prawne w czasie realizacji inwestycji mogą być już zmienione albo uchylone.</p> <p>W związku z powyższym, nieuzasadnione jest umieszczanie informacji na ten temat.</p>

Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
<p>Powyższe zagadnienia (dotyczące OZE) uzupełnić w zakresie inwestycji fotowoltaicznych, które stanowią przedsięwzięcia, o ile spełniają kryteria zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71). Systemy fotowoltaiczne zaliczone zostały do zabudowy przemysłowej: zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, • 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a <p>– przy czym przez powierzchnię zabudowy rozumie się powierzchnię terenu zajęłą przez obiekty budowlane oraz pozostałą powierzchnię przeznaczoną do przekształcenia w wyniku realizacji przedsięwzięcia.</p> <p>Powyższy zapis oznacza, iż wszystkie systemy fotowoltaiczne spełniające ww. kryteria stanowią przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów prawa.</p>	<p>Planowane inwestycje będą miały charakter indywidualny tzn. instalacje paneli fotowoltaicznych nie będą zajmować dużych powierzchni i nie podlegają zapisom rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71) §3. 1. Punkt 52.</p> <p>Stosowny zapis uwzględniono w rozdziale 11. Prognozy</p>
<p>Przyjęte w Programie cele i kierunki powinny być wytyczone przede wszystkim w oparciu o analizę występujących problemów i podjęcie w tych obszarach działań interwencyjnych, jako priorytetowych; tak więc należałoby wskazać najważniejsze problemy gminy, wymagające rozwiązania w trybie pilnym (z uwagi na ochronę środowiska, a także zdrowia i życia mieszkańców) oraz przypisać im konkretne zadania i termin realizacji (np. skanalizowanie wymienionej z nazwy miejscowości, długość odcinka sieci itp.). Z przedstawionych informacji wynika, że problemem gminy pozostaje niski poziom skanalizowania; proszę zatem podać w programie konkretne informacje dotyczące planów gminy w zakresie rozwiązania problemu (np. jakie miejscowości/sołectwa planowane są do objęcia systemem kanalizacyjnym na czas obowiązywania Programu. Podać bliższe informacje, dotyczące objęcia gminy KPOŚK oraz dane na temat Uchwały, wyznaczającej aglomerację (jest to Uchwała Nr XXIV/552/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 21 lutego 2017 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Dźwierzuty oraz likwidacji dotychczasowej aglomeracji Dźwierzuty).</p>	<p>Wyznaczone cele i kierunki interwencji w <i>Programie</i> stanowią kompromis pomiędzy realizacją potrzeb związanych z ochroną środowiska, poprawą jakości życia mieszkańców na terenie gminy, a możliwościami finansowymi gminy.</p> <p>Uwzględniono zapisy AKPOŚK w rozdziale 3. <i>Programu</i> oraz rozdziale 5. <i>Prognozy</i>. Ponadto uzupełniono rozdziały dot. gospodarki wodno-ściekowej o zapisy wspomnianej Uchwały Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego.</p>

Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
<p>Przedstawiona w tabeli 8 zadania są ograniczone do minimum, w szczególności w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • brakuje uwzględnienia edukacji ekologicznej, • brakuje uwzględnienia zagadnień związanych z prawidłowym sposobem postępowania z odpadami, • brakuje zadań związanych z ochroną gatunkową, ochroną bioróżnorodności, ochroną przed zmianami klimatycznymi, ochroną przed powodzią. 	<p>W Programie ujęto już zadania związane z ochroną przed zmianami klimatycznymi oraz prawidłowym sposobem postępowania z odpadami: budowa instalacji fotowoltaicznej, budowa oświetlenia ulicznego typu solarne, termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, budowa PSZOK.</p> <p>Gmina nie planuje kompleksowych działań związanych z edukacją ekologiczną, ochroną gatunkową i ochroną bioróżnorodności. Ponadto według danych KZGW na obszarze gminy nie ma terenów zagrożonych podtopieniami i powodzią.</p>
<p>W programach POŚ opracowanych na poziomie gminy, najbardziej istotne znaczenie posiada rzetelna i wyczerpująca informacja o zasobach przyrodniczych gminy, w szczególności objętych ochroną prawną. Dlatego też rozdziały poświęcone temu zagadnieniu, powinny być opracowane szczegółowo i rzetelnie, z wykorzystaniem inwentaryzacji przyrodniczej gminy, opracowań ekofizjograficznych, dokumentów opracowanych na potrzeby mpzp, studium itp. lub też innych dostępnych opracowań. Dokument w postaci POŚ powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostarczyć rzetelnej, spójnej i uporządkowanej informacji o wszystkich zasobach przyrodniczych i krajobrazowych gminy, • ocenić stan przyrody i wskazać na wszystkie formy ochrony oraz inne cenne przyrodnie obszary, siedliska, obiekty, • przedstawić stan wyjściowy do monitoringu zmian w przyrodzie, • określić przyczyny zagrożeń i tendencje zmian w środowisku przyrodniczym, • przedstawić stan zagospodarowania przestrzeni. 	<p>W rozdziale „5.9.1. Formy ochrony przyrody” opis poszczególnych obszarowych form ochrony przyrody został uzupełniony o akty prawne powołujące formy ochrony przyrody – dane z GDOŚ (crfop.gdos.gov.pl). W przypadku obszarów chronionego krajobrazu opis uzupełniono o rozporządzenie, w którym znajduje się katalog zakazów obejmujący dane obszary.</p> <p>Należy podkreślić, iż inwestor realizujący inwestycję powinien postępować zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi na etapie jej realizacji. Ponieważ przytoczone w POŚ regulacje prawne mogą po pewnym czasie zostać zmienione albo uchylone. Prognoza oddziaływania na środowisko POŚ została wykonana z założeniem, że dla zadań inwestycyjnych planowanych w Programie będzie zachowane postępowanie w pełni zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, a więc dla przedsięwzięć, które tego wymagają zostanie</p>

Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
<p>W aspekcie powyższego stwierdza się, że przedmiotowy dokument bardzo ogólnie traktuje zagadnienia przyrodnicze, ograniczając się do wymienienia form ochrony przyrody oraz krótkiego opisu, z którego nie wynikają zagadnienia najbardziej istotne, służące ich ochronie, mianowicie</p> <p>możliwości prawne realizowania inwestycji na tych terenach; nie uwzględniono zasad ich ochrony; należy zatem wskazać na wszystkie akty prawne powołujące/wyznaczające dane formy oraz przynajmniej najbardziej istotne zakazy i odstępstwa od zakazów wynikające z ww. aktów (np. zakaz lokalizacji obiektów budowlanych w pasie 100 m od linii brzegowej rzek, jezior, innych zbiorników wodnych, zakaz realizacji przedsięwzięć (z wyjątkami) zakaz wycinki zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych i przydrożnych, zakaz zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, zakaz zmiany stosunków wodnych, zakaz zmiany rzeźby terenu itp.).</p>	<p>przeprowadzona procedura oceny oddziaływania inwestycji na środowisko, która zostanie zakończona decyzją środowiskową.</p> <p>Ponadto Plan zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 m.in.: identyfikuje istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony". Przeprowadzona w <i>Prognozie</i> analiza pod kątem oddziaływania zadań na poszczególne komponenty środowiska wykazała, że nie będą one w znacznym stopniu wpływały na obszary Natura 2000. Plany zadań ochronnych będą wzięte pod uwagę w przypadku rozpoczęcia realizacji inwestycji na obszarze objętym ochroną.</p>
<p>W odniesieniu do obszarów natura 2000 uwzględnić także plany zadań ochronnych.</p>	
<p>W związku z powyższym, w zakresie ochrony przyrody należy uzupełnić dokument oraz prognozę o ww. informacje oraz wskazać na zakazy dotyczące form ochrony przyrody.</p>	
<p>W dokumencie o nazwie Strategia rozwoju gminy Dźwierzuty wskazuje się na 7 pomników przyrody, zaś w POŚ na 6; w związku z rozbieżnościami proszę o weryfikację niniejszej informacji w gminie, w celu ustalenia stanu faktycznego.</p>	<p>Zweryfikowano i poprawiono liczbę pomników przyrody na terenie gminy</p>
<p>Dokument oraz rozdział 9 prognozy uzupełnić o ochronę gatunkową roślin i zwierząt, wynikającą z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.), mającą na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu okazów gatunków oraz ich siedlisk i ostoi; wymagane jest przestrzeganie ww. ustawy, dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów w odniesieniu do ww. gatunków oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, zwłaszcza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183), • rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409), • rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408). 	<p>W rozdziale „Formy ochrony przyrody” <i>Programu i Prognozy</i> dodane zostały informacje o aktach prawnych regulujących ochronę gatunkową zwierząt, roślin oraz grzybów .</p>

Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
<p>Opis zawarty w prognozie, dotyczący ochrony ptaków w trakcie działań termomodernizacyjnych obiektów budowlanych jest bardzo ogólny; nie wskazano na gatunki ptaków, które posiadają tam swoje schronienia, na terminy okresów lęgowych, na procedury odstępstw od zakazów, na konieczność uzyskania odpowiednich zezwoleń wydawanych przez kompetentne organy itp. (pozostałe zapisy zawarte w tabeli 8 na stronie 44 prognozy również są bardzo ogólne i mogą dotyczyć każdej innej gminy).</p>	<p><i>Program</i> wraz z <i>Prognozą</i> jest dokumentem ogólnym i nie opisuje szczegółowo zakresu ani szczegółów oddziaływania poszczególnych inwestycji na otoczenie, podkreśla natomiast konieczność realizacji wymienionych zadań w celu poprawy jakości środowiska przyrodniczego gminy Dźwierzuty. Skutki realizacji poszczególnych zadań mogą być przewidziane w ograniczonym stopniu, dlatego <i>Analiza</i> została wykonana z założeniem, że dla zadań inwestycyjnych ujętych w <i>Programie</i> będzie zachowane postępowanie w pełni zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, a więc dla przedsięwzięć, które tego wymagają zostanie przeprowadzona procedura oceny oddziaływania inwestycji na środowisko, która zostanie zakończona decyzją środowiskową.</p>
<p>W prognozie należy wskazać, że od 17 czerwca 2017 r. obowiązują nowe przepisy związane z usuwaniem drzew i krzewów, wprowadzone na mocy ustawy z 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz. U poz. 1074). Usunięcie drzew w pasie drogowym podlega ponownie uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.</p>	<p>Uwaga została uwzględniona w <i>Prognozie</i></p>
<p>W projekcie Programu należy również uwzględnić następujące zagadnienia: ochronę klimatu, przeciwdziałanie zmianom klimatycznym, ochronę krajobrazu, ochronę bioróżnorodności, ochronę przed powodzią, suszą i deficytem wody, minimalizację ryzyka powodziowego; zaznaczam, że nie chodzi tu o wskazane w Programie zagadnienia horyzontalne, które stanowią niejako wartość dodaną do zadania (przedsięwzięcia), ale konkretnie działania gminy, służące realizacji tych celów.</p>	<p>Gmina nie planuje kompleksowych działań związanych ochroną krajobrazu, ochroną bioróżnorodności, ochroną przed powodzią, suszą i deficytem wody oraz minimalizacją ryzyka powodziowego, nieuzasadnione jest więc umieszczanie w <i>Programie</i> zadań w tym zakresie.</p>

Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
<p>W rozdziale dotyczącym gospodarowania odpadami wskazać na nowe uwarunkowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • od 1 lipca 2017 r. obowiązuje Wspólny System Segregacji Odpadów (WSSO) na terenie całego kraju; • Gminy powinny zapewnić mieszkańcom jak i na terenach przeznaczonych do użytku publicznego możliwość selektywnej zbiórki odpadów zgodnie ze Wspólnym Systemem Segregacji Odpadów; pojemniki oraz worki powinny zabezpieczać odpady przed pogorszeniem jakości zbieranej frakcji dla przyszłych procesów ich przetwarzania. • Na wymianę pojemników we właściwych kolorach gminy będą miały pięć lat – maksymalnie do 30 czerwca 2022 r.; obecnie pojemniki oznacza się oznakowaniem, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie Wspólnego Systemu Segregacji Odpadów. • Obecnie obowiązująca umowa na odbieranie lub odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, która będzie obowiązywała w dniu wejścia w życie Wspólnego Systemu Segregacji Odpadów, zachowuje swoją ważność do czasu, na który została zawarta, jednak nie dłuższy niż do dnia 30 czerwca 2021 r. 	<p>W rozdziale „Gospodarka odpadami” dodano informację dot. Wspólnego Systemu Segregacji Odpadów.</p>
<p>W analizowanym projekcie należy zwrócić uwagę na gospodarkę odpadami w obiegu zamkniętym. Zagadnieniu temu obecnie przypisuje się bardzo dużą rolę, dlatego też wskazane byłoby je rozszerzyć. Cele w zakresie gospodarowania odpadami, w szczególności zapobieganie ich powstawaniu oraz gospodarkę w obiegu zamkniętym stanowią najnowsze wyzwania; 2 grudnia 2015 r. Komisja Europejska przedstawiła pakiet dotyczący budowania gospodarki o obiegu zamkniętym (tzw. <i>circular economy</i>); poprzez wdrożenie proponowanych rozwiązań planuje się m.in. osiągnięcie do 2030 roku poziomu 65% w zakresie recyklingu odpadów komunalnych oraz 75% w zakresie recyklingu odpadów opakowaniowych; strumień odpadów przeznaczonych do składowania ma wynieść do 2030 roku maksymalnie 10%. Zostanie również wprowadzony zakaz składowania odpadów segregowanych; zagadnienia te uwzględnia zarówno Krajowy plan gospodarki odpadami, przyjęty Uchwałą nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022, jak również Plan gospodarki odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego.</p>	<p>Informacje gospodarki odpadami w obiegu zamkniętym zostały uwzględnione w rozdziale: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów</p>
<p>Należy wskazać, że w celu wdrożenia gospodarki w obiegu zamkniętym zostały już uruchomione fundusze na pilotażowe programy, których celem jest upowszechnienie doświadczeń we wdrażaniu gospodarki odpadami o obiegu zamkniętym na poziomie gminy.</p>	<p>Informacje dot. gospodarki odpadami w obiegu zamkniętym zostały uwzględnione w rozdziale: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów</p>

Treść uwagi	Sposób uwzględnienia uwagi
Działania związane z edukacją rozszerzyć o upowszechnienie wiedzy dotyczącej systemów zarządzania środowiskiem w instytucjach, przedsiębiorstwach i organizacjach (np. EMAS) oraz korzyści wynikających z wprowadzenia systemów	Gmina nie planuje kompleksowych działań związanych z edukacją ekologiczną, niezasadnione jest więc umieszczanie zadań w tym zakresie.